

Rakentavasti

Tekniikka ja ympäristö

1 • 2013

Hyvinkää

Metsäkaltevasta
viihtyisä kaupunkikylä

LADULLE!

Ota latukartta
talteen.

Kytäjän kehittämisessä
nuotit selkeinä

Sisällysluettelo

- 4 Uudistettu ykköskortteli pian valmis
- 6 Ahjon korttelista Ykköskortteliksi
- 7 Hangonsillan suunnittelu työn alla
- 8 Japanilaishenkeä kaupunkiin
- 10 Voiko itäneitä perunoita syödä?
- 12 Hyvin suunniteltu katuvalo säästää energiaa ja miellyttää silmää
- 14 Rakennustapaohjeet täydentävät asema-kaavaa. Suunnittelun avuksi
- 15 Uudet maalämpöohjeet
- 16 Uusi latukone ja reaaliaikainen kartta-palvelu helpottavat hiihtäjän elämystä
- 18 Metsäkaltevasta viihtyisä kaupunkikylä
- 20 Tänä vuonna yli 740 000 matkaa
- 22 Kytäjän kehittämisessä nuotit selkeinä
- 25 Sveitsiin valmistui uusi pohjavedenottamo Laatua ja jakeluvarmuutta
- 27 Nummenkärjessä ja kauppatorilla saneerataan
- 28 Lainsäädäntö ohittaa tunteen ja järjen
- 30 Polkua luontoon -hanke auttaa nauttimaan luonnosta
- 31 Anna palautetta lehdestämme
- 32 Yhteystiedot

Kustantaja/julkaisija:

Hyvinkään kaupunki
Tekniikan ja ympäristön toimiala
Suutarinkatu 2D, 05900 Hyvinkää
PL 21, 05801 Hyvinkää

Päätoimittaja:

Jyrki Mattila
Toimituskunta: Anne Jarva, Marko Kankare,
Miika Kantola, Mika Lavia, Jouni Mattsson,
Arja Ryökäs

Tuotanto: Mainostoimisto Selekti Oy
selekti@selekti.fi

Paino: Scanweb Oy

Painosmäärä: 26 000 kpl

Pääkirjoitus

ASUNTOMESSUKESÄ ON ohitse. Tapahtumassa kävi yli 131 000 vierasta. Kävijätutkimuksen mukaan yli 93 prosenttia vastanneista antoi messujen yleisarvosanaksi hyvä tai erinomainen ja 96 prosenttia piti kohteiden laatua hyvänä tai erittäin hyvänä. Messujen keskeisinä tavoitteina olivat kaupungin tunnettuuden ja vetovoiman lisääminen. Halusimme myös kasvattaa hyvinkääläisten tervettä ylpeyttä omasta kotikaupungistaan. Tavoitteet toteutuivat hyvin ja messuvieraat saivat kaupungissa vieraanvaraisen vastaanoton. Kiitos siitä kaikille hyvinkääläisille.

Olemme olleet myötätulessa ja Hyvinkään väkiluku on tänä vuonna kasvanut jo yli viidelläsadalla asukkaalla. En muista, että Hyvinkää olisi koskaan ennen tätä vuotta ollut eniten kasvava kehyskunta. Myönteinen kehitys on erittäin hienoa useamman vaisun vuoden jälkeen. Tässä lehdessä kerrotaan uusista asuntoalueista, joiden avulla voidaan taata monipuoliset asumisen vaihtoehdot myös tulevaisuudessa. Ykköskorttelin ja Hangonsillan alueilla voi nauttia kaikista keskustan palveluista, kun taas Metsäkaltevassa ja Kytäjällä luonto on koko ajan läsnä.

Ensi kesää odotellessa kannattaa syksy, talvi ja kevät käyttää itsensä liikuttamiseen. Hyvinkäällä on yli 200 kilometriä kevyen liikenteen väyliä, kymmeniä kilometrejä ulkoilureittejä ja valaistuja latuja 35 kilometriä. Nämä kaikki ovat käyttäjilleen ilmaisia suorituspaikkoja, joiden rakentamisen ja kunnossapidon olemme itse maksaneet. Väylien käyttöästä voi nostaa työmatkapyöräilyllä, viikonlopun luontoretkillä tai talvi-iltojen hiihtolenkeillä. Ne kestävät kyllä kovaakin kulutusta.

Liikunnallista syksyä!

Jyrki Mattila
tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja

Kuva: Suomen Asuntomessut,
Antero Tenhunen

Uudistettu ykköskortteli pian valmis

Teksti: Irja Ketola

Kuvat: Jukka Leino, Hyvinkään kaupunginmuseo, L-Arkitehdit Oy, Irja Ketola ja Aimo Tuominen

Hyvinkään keskustan Ykköskorttelin muutostyöt alkavat olla loppusuoralla. Kortteli käsittää nyt hotellin, ravintoloita, toimisto- ja liiketilaa, kuntokeskuksen, pysäköintilaitokset sekä kerrostaloja. Liiketilaa on yhteensä 15 100 kerrosneliometriä, siitä uutta 9 100 kerrosneliometriä.

YKKÖSKORTTELIKSI KUTSUTAAN aluetta, joka rajoittuu Hämeenkatuun, Sillankorvankatuun, Ahjonkatuun ja Kauppalankatuun. Sen suunnittelussa on ollut vuosien varrella monta vaihetta.

–Vuosina 1996–1997 siihen suunniteltiin kauppakeskusta, mutta ajatus kaatui taloudellisiin näkökulmiin. 2000-luvun alkupuolella kauppakeskusasia virisi jälleen. Silloin suunnitelmissa oli Aseman kauppakeskus, jota kaavailtiin Ykköskorttelin ja Aseman koulun kohdalle, kertoo Hyvinkään kaupungin asemakaavasuunnittelija **Jari Mettälä**.

–Tähän suunnitelmaan kuului myös kerrostalojen rakentaminen Kauppalan kadun varteen. Näistä pitkälle viedyistä suunnitelmista luovuttiin kuitenkin siksi, että Aseman koulua ei kuitenkaan haluttu lopulta purkaa.

WILLA MUOVASI MYÖS YKKÖSKORTTELIA

Kauppakeskus Willan suunnittelu lähti käyntiin vuoden 2005 loppupuolella, ja seuraavan vuoden alussa käynnistettiin jälleen myös Ykköskorttelin suunnittelu.

–Asemakaavan muutos tuli vireille toukokuussa 2006 ja se koski pelkästään Ykköskorttelia sekä viereisiä katualueita, Mettälä kertoo.

Ykköskortteliin kaavailtiin kauppakeskusta, jossa olisi Euromarketille lisää myymälätiloja, reilulle 20 erikoiskaupalle liiketiloja, pysäköintitilat kellarikerroksessa sekä lisäksi kolme asuinkerrostaloa. Hankkeen viivästyessä Ykköskorttelin suunnitelmat muuttuivat siten, että liiketiloja supistettiin, asumisen painopistettä lisättiin sekä osa pysäköinnistä toteutettiin kansirakenteen päälle.

MYÖS KERROSTALOT PIAN VALMIIT

Ykköskorttelin rakennushankkeesta on vastannut Bra Kiinteistöt Oy, ja asuintalojen perustajaurakoitsijana on toiminut Peab Oy. Laajat muutostyöt alkoivat kunnallistekniikan rakentamisella ja purkutöillä syksyllä 2010. Kaupungin hammashoitolan rakennus Maalaiskunnan toimitalon takaa purettiin, hotellin laajennusosan rakennustyöt sekä pysäköintikannen rakentaminen alkoivat 2011. Osa entisen Euromarketin tiloista purettiin ja osaan rakennettiin pienempiä liiketiloja. Viimeisenä purettiin asuintalo Torkkelin kulma Kauppalan kadun varresta.

Ensimmäiset yritykset pääsivät muuttamaan uusittuun Ykköskortteliin vuoden vaihteessa 2012. Hotellin laajennus valmistui seuraavana keväänä. Nyt myös

kolme asuinkerrostaloa Ahjonkadun varressa alkavat olla valmiit. Yhdessä niistä asutaan jo, toinen alkaa olla muuttovalmis ja kolmannenkin rakentaminen saadaan päätökseen ensi vuoden puolella. Sitten Ykköskortteli on pihatöitä vaille valmis.

Asemakaavamuutoksessa Ykköskorttelista suojeltaviksi osoitettiin Ahjon liiketalo ja entinen maalaiskunnan virastalo. Suojelumääräyksen mukaan rakennuksissa tehtävät korjaukset ja muutokset tehdään niiden alkuperäistä arkkitehtuuria kunnioittaen. Nämä rakennukset sekä Kassatalo Oy kuuluvat myös kaupunginvaltuuston viime kesäkuussa hyväksymään Hyvinkään keskustaa-ajan kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaan, jonka tarkoituksena on osaltaan ohjata kaavoitusta ja rakentamista.

Ahjon myymälä ja joulukuusi. Vedoksen yhteydessä teksti: "Hyvinkään joulu" Kuvaaja: Voitto Kivi. Kuvausaika: 23.12.1938. Hyvinkään kaupunginmuseon valokuvakokoelma

Hyvinkää, Hämeenkadun alkupää, 1953. Vasemmalla VR:n puutarha. Kuvattu idästä länteen päin. Kuvaaja: Voitto Kivi. Kuvausaika: 1953. Hyvinkään kaupunginmuseon valokuvakokoelma

Hyvinkää, keskusaukio ja Hämeensilta, ilmakuva, 1990. Kuvaaja: Oy Helifoto Ab. Kuvausaika: 1990

Ahjon korttelista Ykköskortteliksi

Kaupunginmuseon amanuessi
Sari Mustajärvi.

Ykköskorttelin historia ulottuu noin 150 vuoden taakse. Keskeltä nykyistä Ykköskorttelia kulki aikoinaan Helsinki–Hämeenlinna -maantie, jonka varteen nousivat 1860-luvulla rautatien valmistumisen jälkeen asemakylän ensimmäiset liikerakennukset.

–HYVINKÄÄN OSUUSKAUPPAKUNTA osti alueella sijainneen kauppias Karl Viktor Tilanderin omistaman kaksikerroksisen, puisen liikekiinteistön tontteineen vuonna 1902. Tontilla toimivat sen jälkeen ainakin leipomo ja limonaaditehdas, ja sillä sijaitsi myös muita osuuskauppakunnan rakennuksia kotieläimiseen, kertoo Hyvinkään kaupunginmuseon amanuessi **Sari Mustajärvi**.

Osuuskunnan nimi muuttui Osuusliike Ahjoksi 1919, ja se rakennutti uuden toimitalonsa vanhan liikkeen viereen 1924. Hyvinkään kauppalan asemakaavan hyväksymisen jälkeen 1932 avattiin uusi pääkatu Helsinki–Hämeenlinna -maantien viereen. Se sai nimekseen Hämeenkatu. Ahjo osti tontin kadun varrelta uutta liikerakennustaan varten, ja funktionaalista arkkitehtuuria edustava tavaratalo valmistui 1936. Sen suunnittelivat arkkitehti Georg Jägeroosin johdolla arkkitehdit Salomaa, Heikkinen ja Johansson. Rakennusta kutsutaan vielä nykyisinkin Ahjon liike- tai toimitaloksi.

Vuonna 1940 valmistui Hämeenkatu kuutoseen maalaiskunnan toimitalo, jonka suunnitteli arkkitehti Väinö Vähäkallio. Sen toiselle puolelle valmistui vuonna 1957 Kassatalo, joka sai nimensä rakennuksessa toimivasta osuuskassasta. Kassatalon liike- ja asuinsiipi ulottui Kauppalankadun varteen. Ahjon liike- ja asuintalo Torkkelin kulma valmistui 1959; se sai nimensä paikalla sijainneesta Torckelin neitien kauppaliikkeestä.

Ahjo laajensi tavarataloaan maalaiskunnan toimitalon kylkeen vuonna 1959. Centrum-myymäläksi se muuttui vuonna 1973 ja Eka-Marketiksi 1980-luvulla. Tavaratalon viimeinen vaihe, Euromarket, päättyi tavaratalon sulkemiseen lokakuussa 2010.

Hangonsillan alueen suunnittelu työn alla

Teksti: **Irja Ketola**
Havainnekuvat: **Arkkitetoimisto Petri Rouhiainen Oy**

Hyvinkään keskustan kehittäminen jatkuu tällä hetkellä aktiivisesti Hangonsillassa, johon on suunnitteilla noin 1500 asukkaan asuntoalue.

TÄMÄ ENTISEN ratapihan alue sijaitsee Hyvinkään keskustassa, lähellä rautatieasemaa Läntisen yhdystien, Kalevankadun, Hangonradan ja Siltakadun sillan välissä. Pohjoisessa alue ulottuu Renton entisen kenkätehtaan kiinteistölle saakka.

–Sinne on ideoitu toimistoja, asumista ja palveluja niin, että se olisi iltaisin elävää kaupunkiympäristöä, kertoo Hyvinkään kaupungin kaava-arkkitehti **Mika Ahonen**.

Sen eteläpuolelle on kaavailtu Hyvinkään uutta keskuslukiota, joka liittyisi Hangonradan ylittävällä kevyen liikenteen sillalla nykyisen Hyvinkään Yhteiskoulun ja Laurean kanssa kampusalueeksi.

Lukion ja asuinalueen väliin sijoittuu vielä vihialue, jossa olisi pallokenttä ja lähiliikuntapaikka. Kalevankadun varsi on varattu kaupalle ja toimistolle, ja Rauhamäen alueen on kaavailtu säilyvän metsäisenä virkistysalueena.

VOITTANUT SUUNNITELMA POHJANA

Ahosen mukaan alueelle laaditaan parhaillaan yleissuunnitelmaa viime tammikuussa ratkenneen ideakilpailun voitaneen ehdotuksen pohjalta. Kilpailun voitti helsinkiläinen Arkkitehtitoimisto Petri Rouhiainen Oy.

–Työtä ohjaa kaupungin puolelta ohjausryhmä, joka koostuu muun muassa kaavoituksen, kuntatekniikan ja kaupunkimittauksen asiantuntijoista. Yleissuunnitelman on tarkoitus valmistua alkuvuodesta 2014.

Vuonna 2014 aletaan myös ensimmäisillä osa-alueilla laatia asemakaavoja, joilla säädellään yksityiskohtaisemmin tulevaa rakentamista.

–On vielä avoinna, missä järjestyksessä asemakaavoitus etenee. Vuonna 2017 pitäisi kuitenkin rakennustöiden olla käynnissä ensimmäisissä uusissa asuin-kortteleissa. Rakentaminen jatkuu pitkälle 2020-luvulle.

Yleisnäkymä Hangonsillan alueesta

Anna palautetta ja ideoita

Hyvinkään kaupungin kaavoitus haluaa selvittää, miten Hangonsillan aluetta eli entistä ratapihaa käytetään, ja miten sitä halutaan kehittää. Palautetta yleissuunnitelmasta ja ideoita alueen väliaikaiseen käyttöön on mahdollista antaa Hyvinkään kaupungin nettisivuilla linkin www.hyvinkaa.fi/hangonratapiha-uudistuu kautta.

–Muun muassa asuntomessujen pysäköintialueina toimineille sorakentille haalamme löytää kaupunkilaisia hyödyttävää väliaikaista käyttöä. Asfaltoidun pyörätien rautatieasemalta Kalevankadulle kaupunki on jo alueelle rakentanut.

Keskusraittia pitkin koillista kohti.

Näkymä lännestä itään.

Askelkiviä pitkin pääsee
katsomaan puutarhaa
eri puolilta

Asako Hashimoton taitava
kädenjälki on nähtävissä
myös Hyvinkään kirjasto-
aukiolla

-Japanilaisen puutarhan mai-
sema on kaunis kaikkina vuo-
denaikoina, näin syksylläkin,
sanoo puutarhan suunnitellut
arkkitehti Asako Hashimoto.

Japanilaishenkeä kaupunkiin

Suomalaisessa ja japanilaisessa suunnittelussa on yhteistä luonnonläheisyys sekä yksinkertainen ja moderni tunnelma. Näin sanoo Hyvinkään kaupungin puistoyksikön arkkitehti **Asako Hashimoto**, joka on suunnitellut Kravunharjun asutomessualueen Lounatuulenpuistoon japanilaisen puutarhan.

PUUTARHAN TOTEUTTAMINEN aloitettiin kesällä 2012 ja saatiin valmiiksi ennen messujen avautumista. Se herätti messuvieraissa paljon mielenkiintoa ja ihastusta.

–Japanilainen puutarha on kaunis luonnonmaisema pienoiskoossa. Siinä luonnon eri materiaalit ovat tasapainossa, Hashimoto sanoo.

–Puutarhan elementit antavat mielikuvitukselle siivet, ja katsojalle vapauden nähdä puutarha haluamallaan tavalla. Näin esimerkiksi kivi voi olla vuori, puro voi olla joki, ja lampi meri.

KIVET LÖYTYIVÄT RAKENNUSMAASTA

Lounatuulenpuiston japanilaisesta puutarhasta voi erottaa kolme osaa; kivi-, zen- ja kukkulapuutarhat. Niitä voi katsella ja kokea usealta eri suunnalta. Se onnistuu japanilaiselle puutarhalle tyyppillisiä askelkiviä seuraten.

Puutarhassa on muutenkin paljon kiviä. Niistä jokainen on tarkasti valittu ja ne on myös aseteltu tarkasti, muun muassa reunustamaan 130 metriä pitkää puroa. Puro laskee vetensä alueen kahteen huolevesien viivytysaltaaseen.

–Kivet ovat yksi japanilaisen puutarhan tärkeimmistä elementeistä. Niitä löytyi onneksi runsaasti asutomessualueen rakennusmaasta, Asako Hashimoto hymyilee.

KOLMEN KUKAN PUUTARHA

Puro ja lammet tuovat alueelle toisen tärkeän elementin, veden. Puron keskivaiheella on penkkejä, joissa voi rauhassa istuskella maisemasta nautiskellen. Ympäriällä aukeavan zen-puutarhan hiekkameressä matkaavat pyöreistä kivistä tehdyt kilpikonnat.

Japanilaisesta puutarhasta löytyy noin 30 erilaista kasvilajia. Hashimoton mukaan puutarhan kasvien valitseminen oli melko haasteellista, sillä monet Japanissa

käytetyt kasvit eivät menesty Suomessa.

–Olemme pyrkineet valitsemaan Suomen ilmastoon sopivia kestäviä kasveja, jotka edustavat tyyliään japanilaista ilmapiiiriä.

Puutarhan nimi, Mihana-en tarkoittaa Kolmen kukan puutarhaa. Näitä kolmea alkukesästä eri aikaan kukkivaa kukkaa; atsaleaa, kirsikkaa ja kurjenmiekkää, voi ihailla kukkulapuutarhassa lammen rannalla, vaikkapa japanilaisessa majassa istuskellen.

TYÖYHTEISÖ TUTUSTUI UUTEEN KULTTUURIIN

Hyvinkään kaupunginpuutarhuri **Terhi Parkkali-Reskolan** mukaan asutomessualueen japanilainen puutarha syntyi monen sattuman lopputuloksena. Suomeen ja Hyvinkäälle vuonna 2010 muuttanut Asako Hashimoto oli pari vuotta sitten Hyriassa suomen kielen kurssilla ja tuli sieltä Hyvinkään kaupungille muutamaksi viikoksi työharjoitteluun.

–Hänen laatimiensa luonnosten perusteella totesimme, että japanilainen puutarha voisi muodostua yhdeksi asutomessualueen vetonaulaksi. Asako palkattiin vakituiseen vihersuunnittelijan sijaiseksi, asutomessualueen viherrakentamisesta vastannut Parkkali-Reskola kertoo.

Suunnittelutyön lisäksi Asako Hashimoto teki japanilaisessa puutarhassa paljon myös käytännön työtä. Samalla hän myös opetti erilaisia työtekniikoita puistotyöntekijöille. Yhteistyö sekä heidän että suunnittelijakollegoiden, kuntatekniikan, teknisen palvelukeskuksen, kaavoitusyksikön sekä konsulttien kanssa on sujunut hyvin.

–Koko työyhteisö on saanut Asakon välityksellä tutustua uuteen kulttuuriin, ja se on rikastuttanut työpäiviä, Parkkali-Reskola kiittelee.

JAPANILAISUUTTA MYÖS KIRJASTO-AUKIOILLA

Asako Hashimoton taitava kädenjälki on nähtävissä myös Hyvinkään kirjastoaukiolla. Omenapuukujalla on hänen suunnittelemansa pieni silta, ja vesiaihe kauppakeskuksen edessä on hänen luomuksensa.

–Vanhahtava silta sopii mielestäni omenapuukujan tunnelmaan. Vesiai-

Teksti: **Irja Ketola**

Kuvat: **Irja Ketola, Jukka Leino, Asako Hashimoto**

heesta suunnittelin sen sijaan modernin, koska se sijaitsee lähellä kauppakeskusta.

Betonista paikallaan valettu, 30 metriä pitkä ja metrin korkuinen allas on verhoiltu vesialtaan puolelta mosaiikein. Siitä löytyy lämpimän ruskean ja terrakotan eri sävyjä; samoja kuin sekä uuden kauppakeskuksen että villatehtaan tiiliseinistä.

Vesiaiheen valmistuminen viivästyi alkuperäisestä suunnitelmasta, ja sitä päästiin vasta nyt syksyllä kokeilemaan.

–Jälleen keväällä allas täytetään vedellä. Vesi muodostaa kauniin verhon valuessaan altaan reunalta alla olevaan koristekivikkoon. Altaan Kirjastoaukion puolella on penkki, johon voi istahtaa, vaikkapa liikkuvan veden ääntä kuuntelemaan, Asako Hashimoto valottaa.

Kirjastoaukiolta, kirjaston päädyn portailta löytyy myös pieni japanilaishenkien viheralue. Rinteeseen on asennettu luonnonkiviä puron muotoon. Alueelle on istutettu kukkasipuleita ja muutamia pensaita. Keväällä istutusta täydennetään maanpeitekasveilla.

Teksti: **Tarja Heikkilä-Leino** Kuvat: **Shutterstock**

Voiko itäneitä perunoita syödä?

Juureslaatikossa lojuu perunapussi, josta työntyy esiin valkoisia ituja. Broileripaketin viimeinen käyttöpäivä oli eilen ja sokeripalarasia on ollut kesämökin kaapissa ainakin kaksi vuotta. Mitä näiden kanssa uskaltaa tehdä? Onneksi meillä on asiantuntija, jolta voi kysyä. Kysymyksiin vastaamassa on Hyvinkään kaupungin terveystarkastaja **Pia Tiainen**.

1. MITÄ PITÄÄ TEHDÄ ITÄNEILLE PERUNOILLE?

–Suuret idut ja niiden lähiympäristö perunassa sisältävät solaniini-toksiinia, joten ne kannattaa jättää syömättä. Solaniini on toksini, jota muodostuu perunoihin niiden vihertyessä. Jos idut ovat aivan pieniä ja peruna tuntuu muuten kovalta ja hyvältä, sen voi kuoria ja käyttää.

2. ONKO TUOTTEISSA OLEVAA VII-MEISTÄ KÄYTTÖPÄIVÄÄ AINA TOTELTAVA?

–Yksityisen kuluttajan kannattaa noudattaa viimeistä käyttöpäivämäärää. Viimeinen käyttöpäivämäärä kertoo tuotteen valmistajan antaman päivämäärän, johon asti helposti pilaantuva tuote säilyttää laatuominaisuudet. Viimeinen käyttöpäivämäärä ei päde, mikäli tuotetta on säilytetty säilytysohjeen lämpötilaa lämpimämmässä lämpötilassa. Avatun pakauksen säilyvyysaika on useissa tuotteissa mainittu erikseen.

3. JOS BROILERIN TAI JAUHELIHAN KYPSENTÄÄ VIIMEISENÄ KÄYTTÖPÄIVÄNÄ, PALJONKO SÄILYMISEEN SAA LISÄAIKAA?

–Kun broileri tai liha valmistetaan viimei-

senä käyttöönottopäivänä, voidaan hyvin kuumennettua ruokaa syödä muutaman päivän ajan.

4. SÄILYKÖ SOKERI IKUISESTI?

–Sokeripakkauksissa ei tarvitse olla merkintää vähimmäissäilyvyysajasta. Sokeri ei ole helposti pilaantuva aine. Sokeria käytetään muiden elintarvikkeiden säilytykseen sen vettä imevän vaikutuksen vuoksi, jolloin mikrobien toiminta heikkenee. Sokeri on käyttökelpoista, kunhan se ei kastu ja kovetu.

5. KUINKA NOPEASTI RUOKA PITÄÄ SAADA JÄÄHTYMÄÄN ENNEN JÄÄ-KAAPPIIN LAITTOA?

–Eviran ohjeen mukaan jäähdyttämisen ammattikeittiöissä pitää tapahtua neljässä tunnissa +6 asteeseen. Tätä voi

kotonakin pitää tavoitteena. Ensin nopea jäähdytys keittiön pöydällä ja sitten jääkaappiin, jossa ei ole enempää kuin +6 astetta. Kun ruoka jää yön yli huoneenlämpötilaa, alkaa mikrobipitoisuus kasvaa ruuassa nopeasti. Yön yli pöydälle jäänyttä ruokaa voi syödä, mutta riski ruokamyrkytysbakteereiden kasvulle on olemassa erityisesti jos kuumennuksessa on ollut puutteita.

6. VOIKO OMIA TUOTTEITA MYYDÄ VAPAASTI MUILLE?

–Kotitarveviljelijä voi myydä omia tuotteitaan ilman viranomaisille tehtävää ilmoitusta. Kotitarveviljelijä voi myydä itse tuottamiaan kasviksia, marjoja ja hedelmiä kotona tai torilla. Tuotteita saa toimittaa myös paikalliseen vähittäismyyntiin. Esimerkiksi itse viljeltyjä uusia perunoita voi myydä paikalliselle vähittäiskaupalle.

Pieniä määriä tuotteita voi myydä vapaasti, kunhan säilytyslämpötiloja noudatetaan. Jos määrät ovat suuria, toiminta riskialtista tai ammattimaista, tulee toiminnasta ilmoittaa ennen toiminnan aloittamista kaupungin ympäristöterveydenhuoltoon. Tällöin toimija rekisteröidään säännöllisen valvonnan piiriin. Alkutuottajilla on omat omavalvontaan liittyvät velvoitteet alkutuotannossa.

Yleisötapahtumissa yksityishenkilöiden ja järjestöjen ei tarvitse ilmoittaa vähäriskisestä tilapäisestä elintarvikkeiden valmistamisesta, myynnistä ja tarjoilusta. Yleisötapahtumiin osallistuvien ammattimaisten elintarvikealan toimijoiden on tiedotettava toiminnastaan 4 arkipäivää ennen myyntitapahtumaa Hyvinkään ympäristökeskukseen.

7. JOS JAUHOKAAPISTA LÖYTYY HYÖNTEISIÄ TAI MATOJA, MITEN PITÄÄ TOIMIA?

–Varminta on hävittää kaikki jauho- ja viljatuotepussit kaapista. Kaappi tulee puhdistaa huolellisesti ja huomioida rakenteiden kolot esim. imuroimalla. Pinnat on hyvä pyyhkiä. Elintarviketuholaisten torjuntaan voi halutessaan käyttää esim. pyretriinipitoista suihketta.

8. VOIKO OMALLA PIHALLA PITÄÄ KOMPOSTIA?

–Omalla pihalla voi kompostoida. Jos kompostoidaan elintarvikettä, tulee kompostorin olla Hyvinkään kaupungin jätehuoltomääräysten mukaan lämpöeristetty ja sen tulee olla hahtaeläimiltä suojattu. Eristämätöntä kompostoria voi käyttää kesällä kaupunkialueen ulkopuolella. Kompostorin toiminta-aikaa talvella voidaan lisätä esim. lämpöeristyksellä ja lumen luonnolla kompostorin päälle.

9. SAAKO KERROSTALON PARVEKKEELLE LAITTA LINTULAUDAN JA SYÖTTÄÄ LINTUJA?

–Lintujen ruokkiminen parvekkeella ja kaupunkialueella voi aiheuttaa hygieenisia haittoja lintujen ja muiden eläinten ulosteista. Taloyhtiöt voivat päättää taloyhtiön alueella lintujen ruokkimisesta. Lintuja ei tulisi ruokkia maahan, koska se houkuttaa paikalle jyräijöitä. Terveystarkastusviranomainen voi puuttua ruokintaan, mikäli sen todetaan aiheuttavan terveyshaittaa.

MITÄ TERVEYSTARKASTAJAN TEHTÄVIIN KUULUU?

–Hyvinkään kaupungissa toimii viisi terveystarkastajaa. Elintarvikevalvontaa tekee kolme tarkastajaa. Muita valvontatehtäviä ovat asuntojen, koulujen, päiväkotien ja hoitolaitosten terveydellisten olosuhteiden valvonta. Valvomme myös talousvesiä, uimavesiä ja uima-altaiden vesiä. Teemme tupakkavalvontaa ja valvomme palveluiden kuluttajaturvallisuutta sekä partureiden, kauneudenhoitolaitosten ja muiden ihonkäsittelypaikkojen hygieniää.

Tänä vuonna terveystarkastajia on eniten työllistännyt elintarvikevalvonnan Oiva, jossa valvonnan raportit tuodaan julkisesti kuntalaisten näkyville, esim. ravintoloiden ja elintarvikeyritysten ovenpieliin. Hymynaaman asento kertoo, miten asiat sisällä ovat.

Teksti ja kuvat: Anna Brotkin

Hyvin suunniteltu katuvalo säästää energiaa ja miellyttää silmää

Hyvinkään keskustassa on tarkkasilmäiselle runsaasti silmänruokaa – nimittäin ulkovaloissa. Perinteisten katulamppujen lisäksi keskustaan on muiden uudistusten myötä tullut myös rohkeampia valaistusratkaisuja. Talvi on oivaa aikaa niiden tutkailemiseen, sillä pimeyttä riittää ja valoa tarvitaan.

ASUNTOMESSUALUEELLA ON käytetty led-valoja ahkerasti: kaikki alueen katulamput toimivat ledeillä. Kaupungin sähköinsinööri **Anssi Juntunen** uskoo, että se on tulevaisuutta myös muualla. Energiansäästöä mietitään yhä useammin ei ainoastaan kotitalouksissa, vaan julkisten tilojen ratkaisuihin.

–Led-valaisimet ovat kalliimpia, mutta energiatehokkaampia ja pitkäikäisempiä

kuin nykyiset elohopea- ja suurpainenatriumlamput. Vielä viisi vuotta sitten ledien hinta oli moninkertainen, mutta se laskee koko ajan. Uskon, että jossain vaiheessa siirrymme kokonaan led-lamppuihin.

Led-valaisimien hyviin puoliin lukeutuu myös huoltovapaus: lamppuja ei käytännössä tarvitse vaihtaa, vaan ainoastaan puhdistaa noin kuuden vuoden välein. Esimerkiksi monimetallilampuissa vaihtoväli on pienimmillään vain muutamman vuoden. Valon väri on ledeissä monimetallilamppujen tapaan vaalea, ei niin kellertävä.

HÄMÄRÄ SYTYTTÄÄ KATUVALOT

Hyvinkään katuvalot syttyvät sen mukaan, kuinka pimeää ulkona on. Sitä taas mitataan valoantureilla. Katuvalot ovat

yhteydessä keskusvalvomoon GSM-yhteydellä, ja kaikkien ulkovalojen syttyminen vie noin kolme minuuttia.

Suurin osa erikoisemmistakin valaistusratkaisuista on ohjelmoitu syttymään samaan aikaan katuvalojen kanssa. Erikoisemmissa keskustan kohteissa, joissa painotetaan estetiikkaa, päädytään nykyään lähes poikkeuksetta käyttämään led-valoja.

Usein käytännöllisyys ja estetiikka kulkevat käsi kädessä, kun ulkovaloratkaisuja mietitään.

–Joskus joudutaan tekemään kompromisseja, mutta ne ovat tietoisia. Joissain paikoissa estetiikka ajaa käytännöllisyyden edelle, joskus taas toisin päin. Tämä on aika poikkitieteellinen ala: se, mikä on toisen silmään hyvä, ei miellytäkään toista, Juntunen sanoo.

2

1

KAUPUNGINTALO

Hyvinkään uudella kaupungintalolla valaistus ei palvele ainoastaan kulkemista vaan huomioon on otettu myös rakennuksen estetiikka. Alueen valaistuksen suunnittelussa huomiota on kiinnitetty erityisesti seinien valaisuun. Pääsisäänkäynnin seinien, kaiteiden ja portaikkojen lisäksi on valaistu myös parkkipaikan viereinen pitkä seinämä.

2

KONEEN LIITTYMÄ

Helletorpan kiertoliittymässä sijaitsevan Koneen tilataide-teoksen hissikuilut ovat saaneet tehostusta valokaapelein toteutetusta valaistuksesta. Lisäksi kuilujen päällä olevat vihreät hissimoottorit on valaistu pienin led-valaisimin. Valaistus kiinnittää huomion moottoritien liittymästä noustessa.

3

TÄHTITAIVAS

Hyvinkään asuntomessualueelta löytyvän Kravunarkun alikulun nimi inspiroi myös kohteen valaistusratkaisua. Alikulun kattoon on rakennettu kahdeksankymmenen valon avulla tähtitaivas, josta ulkoilija voi bongata tähtikuvioita. Asetelma on tehty led-valoista, jotka säästävät energiakustannuksissa. Lisäksi se on huoltovapaa vaihtoehto. Tähti-muodostelman lisäksi alikulku on valaistu sivuihin sijoitetuin kulkuvaloin.

4

JAPANILAINEN PUUTARHA

Asuntomessualueella sijaitseva japanilainen puutarha on saanut astetta modernimman lisän puutarhassa sijaitsevan paviljongin valaistuksesta. Yhdessä viereisen leikkikentän katuvalojen kanssa se muodostaa pimeällä lähes unenomaisen maiseman.

5

KIRJASTOAUKIO

Kirjastoaukiolle ja Kauppakeskus Willan läheisyyteen on noussut toteemipaalua muistuttavia katuvaloja. Niiden muoto on yksinkertainen ja valoja löytyy pylvään eri puolilta. Ratkaisuun päädyttiin, kun samoilla katuvaloilla haluttiin valaista niin kirjaston julkisivu kuin kauppakeskusta ympäröivät kulkuväylätkin. Pylväissä on käytetty monimittailamppuja, joiden teho on 70 wattia. Energiatehokkuudessa ne peittoavat perinteiset elohopealamput, mutta eivät aivan yllä led-valaisimien tasolle.

5

KIRJASTON VESIALLAS ON VIELÄ TESTIVAIHEESSA

Tuorein, vielä testivaiheessa oleva valaistuskohde on kirjaston eteen rakennettu vesiallas ja sitä kiertävät led-valot. Valot on asennettu vesiallasta kiertävän penkin alle piiloon, molemmin puolin aaltomaista reunaa. Vesialtaan valaistus on toteutettu väriä vaihtavien ledien avulla.

Testivaiheen aikana katsotaan, pidetäänkö vain yhtä vai useampaa väriä ilahduttamassa keskustassa liikkuvia.

Sähköinsinööri Anssi Juntunen kertoo, että kaupunkilaisilta tulee valituksia, jos jostain syystä valot eivät pimeään tullen olekaan syttyneet. Vuorokauden pisin pimeän aika on vuodenvaihteen tienoilla, jolloin katuvalotkin palavat pisimpiä aikoja.

–Valaistus on onnistunut silloin, kun siitä ei tule mitään palautetta: silloin, kun se ei häiritse ihmisen silmää vaan tuntuu mahdollisimman luontevalta.

Hyvinkään kaupungin sähköinsinööri Anssi Juntunen uskoo, että julkisten tilojen valaistuksessa siirrytään asteittain käyttämään kokonaan energiatehokkaita led-valaisimia.

Asemakaavaa täydentävien rakennustapaohjeiden avulla syntyy moni-ilmeisiä, viihtyisiä ja kodikkaita asuinalueita.

Rakennustapaohjeet täydentävät asemakaavaa Suunnittelun avuksi

Teksti ja kuvat: **Pekka Virtanen**

Hyvinkäällä tehdään asemakaavaa täydentävät ja suunnittelutyötä helpottavat asuinaluekohtaiset rakennustapaohjeet.

ALUEKOHTAISessa ASEMAKAAVASSA määrätään yksityiskohtaisesti kyseisen alueen käyttötarkoitus ja ohjataan rakentamista. Asemakaavassa esitetään yleensä rakennusten muoto ja sijoittuminen, pysäköintialueiden sijainti ja mitoitus sekä kerrosala.

Kunnanvaltuuston hyväksymässä asemakaavassa voidaan määrätä myös esimerkiksi alueella käytettävät julkisivumateriaalit, kattojen kaltevuus, kattamis- muoto ja värytykset.

VÄLJÄT ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSET

Hyvinkään asemakaavamääräyksissä näistä alueen yleisilmeeseen merkittävästi vaikuttavista asioista todetaan yleisluontoisesti, että rakennukset tulee rakentaa yhtenäistä rakennustapaa noudattaen.

–Hyvinkäällä on jo kymmeniä vuo-

sia tehty väljä asemakaava, jota täydennetään rakennustapaohjeilla. Meillä kaavoitusosasto laatii jokaiselle uudelle asuinalueelle asemakaavan rinnalle suunnitteluohjeet, joiden avulla pyritään saamaan yhtenäinen ja kaupunkikuvallisesti tietyn oloinen alue, kertoo Hyvinkään kaupungin johtava rakennustarkastaja **Pertti Nirkko**.

Asemakaavaa ei ole pakko täydentää rakennustapaohjeilla. Silloin asemakaavamääräykset sisältävät valtaosan siitä tiedosta, mikä Hyvinkäällä on selvitetty rakennustapaohjeissa. Asemakaavassa määräykset esitetään varsin pelkistetyksi, mikä jättää yksittäiselle virkamiehelle melkoisesti päättäväisyyttä.

Hyvinkäällä tilanne on toinen, sillä etukäteen tiedossa olevat, varsin yksityiskohtaiset rakennustapaohjeet eivät jätä läheskään yhtä paljon tulkinnanvara- ra kuin asemakaavamääräykset. Yhtenäiset ohjeet takaavat kaikille samanlaiset suunnittelulähtökohdat riippumatta rakentamisajankohdasta.

–Asemakaava ja rakennustapaohjeet

täydentävät toinen toistaan. Jokaiselle alueelle laaditaan omat rakennustapaohjeet, jotka hyväksyy yleensä kaupunginhallitus. Ohjeiden avulla alueelle saadaan kaavoittajan tavoitteleva oma- leimainen ilme. Tämä on Hyvinkään tap- maankäytön suunnittelussa.

EI MITÄÄN TALOKLOONAUSTA

Hyvinkäällä rakentajille annetaan ohjeet rakennuksen sijoittamisesta, muodosta, materiaaleista ja värytyksestä, autopaik- koituksesta, pihajärjestelyistä, kasvillisuudesta ja aitaamisesta sekä jätehuol- losta ja postinjakelusta.

Rakennuksen ulkonäköön liittyvät ohjeet antavat ohjeistuksen seikkaperäisyydestä huolimatta rakentajalle varsin vapaat kädet.

–Rakentajien palvelemiseksi tehtyjen ohjeiden vaikutuksesta ei synny saman- näköisistä taloista muodostuneita kort- teleita. Ohjeissa kiteytyvät vain halutut päälinjat, eli ne jättävät paljon pelivaraa. Tonttia hankkivan kannattaa yllätysten

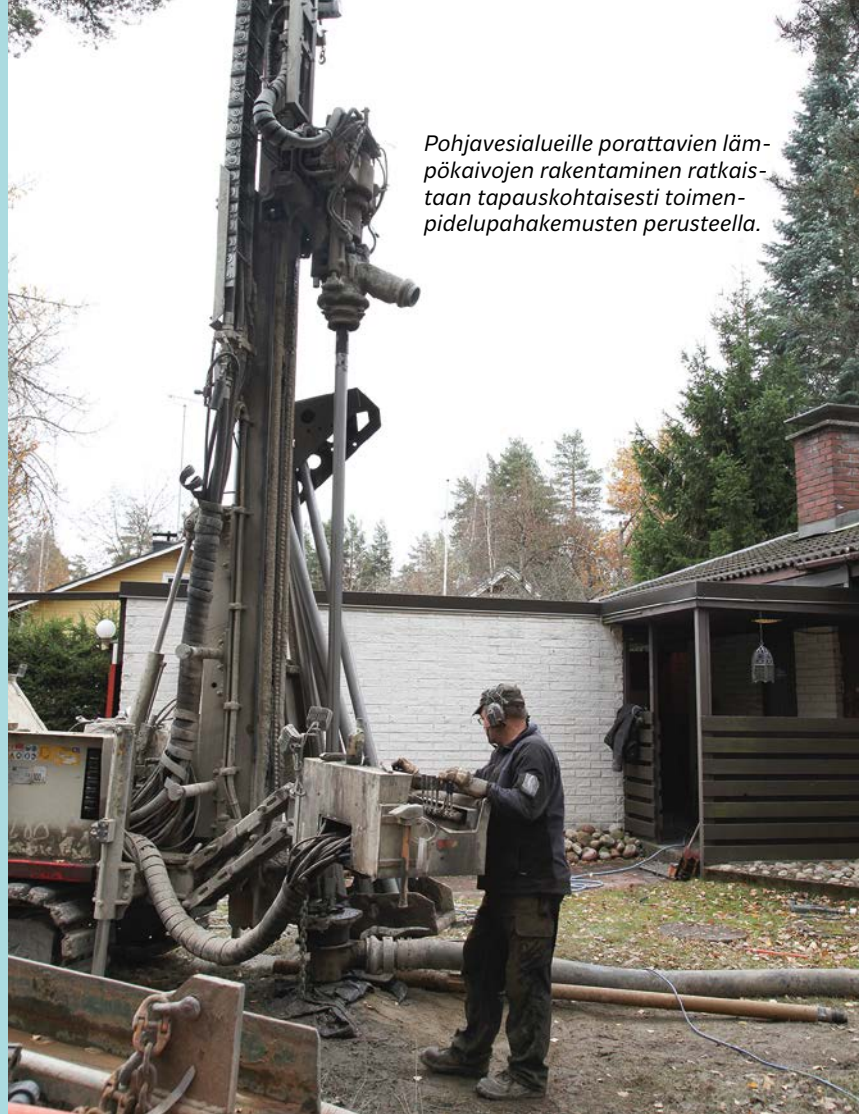
*Hyvinkään kaupungin johtava
rakennustarkastaja Pertti Nirkko.*

välttämiseksi lukea rakennustapaohjeet etukäteen. Suunnittelijan ammattitaito ratkaisee, minkälainen on lopputulos, kun säännökset ja ympäristökuva otetaan huomioon ohjeissa esitetyllä tavalla.

Rakennustarkastajan näkemykseen on helppo yhtyä, kun liikkuu Hyvinkään asuntoalueilla: rakennukset ja pihapiirit eivät todellakaan ole mitään toistensa klooneja. Ohjeilla edistetään normaalia, moni-ilmeistä suomalaista rakentamista.

–Rakennustapaohjeisiin on hiukan helpompi hyväksyttää pieniä poikkeamia kuin asemakaavan määräyksiin. Kaikkia hakemuksia ei kuitenkaan voida hyväksyä. Jos tontilla pitää esimerkiksi sijoittaa autotalli niin, että auto pitää kääntää pihassa, se perustuu yleiseen turvallisuuteen. Tonttikaduilla tällaista määräystä ei ole.

–Kun suunnittelu ja rakentaminen tehdään rakennustapaohjeiden mukaisesti, lopputulos on asemakaavan mukainen, muistuttaa Pertti Nirkko.

Pohjavesialueille porattavien lämpökaivojen rakentaminen ratkaistaan tapauskohtaisesti toimenpidelupahakemusten perusteella.

Uudet maalämpöohjeet

POHJAVESIALUEELLA OLEVAT kiinteistöt tarvitsevat maalämmön hyödyntämiseksi toimenpideluvan.

Maalämpökaivon poraaminen ja maaperään sijoitettavan lämmönkeruuputkiston asentaminen on nykyään luvanvaraista. Hyvinkäällä lämpökaivon tai maapiirin rakentaminen käsitellään yleensä rakentamisilmoitusmenettelyllä.

Koko Hyvinkään keskustan halki kulkevalla harjualueella ja kaupungin muilla tärkeillä pohjavesialueilla maalämmön asentaminen edellyttää kuitenkin toimenpideluvan hakemista. Sen liitteeksi tarvitaan kiinteistönomistajan palkkaaman geoteknisen suunnittelijan tekemä selvitys hankkeen vaikutuksista pohjavesiin.

Kaupungin rakennusvalvonta on laatinut maalämpöprojekteja suunnittelevien tueksi ohjeet, joissa kerrotaan muun muassa lämpökaivon sijoittamisesta ja toimenpidelupaa edellyttävistä alueista sekä annetaan toimenpidelupahakemuksen ja toimenpideilmoituksen laatimisohjeet.

Teksti: Anne Brotkin Kuvat: Anne Brotkin, Shutterstock

Ladulle!

Uusi latukone ja reaaliaikainen karttapalvelu helpottavat hiihtäjän elämystä

Hiihtäminen pitää pintansa ajanvietto- ja urheilumuotona vuodesta toiseen. Hiihtäjälle talvinen Hyvinkää on erinomainen paikka, sillä kaupungin latu- ja ulkoiluverkosto kiertää koko kaupungin ympäri. Lisäksi lajia voi harrastaa Usmissa ja Kytäjällä. Hoidettua latuverkkoa alueella on lähemmäs sadan kilometrin matkalta. –Näille leveysasteille se on aika hyvä luku, sanoo kaupungin kunnossapitopäällikkö **Kari Vierimaa**.

–MISSÄ TAHANSA Hyvinkäällä asuinkin, pääsee kotipihasta helposti ladulle. Valaistuja laturia kaupungin alueella on yhteensä noin 35 kilometrin matkalta. Valaistuja reittejä löytyy Sveitsistä, Sonninmäestä, Hakalasta, Tehtaansuon alueelta ja lentokentän ympäristöstä.

VALITSE SOPIVAN VAIKEA LATU

Helpoimmat ja tasaisimmat ulkoilureitit sijaitsevat lentokentän maastossa. Myös Perttulan pallokentän ympäristössä olevat reitit sopivat hyvin vaikkapa lapsille

ja aloittelijoille. Perttulan latu on yleensä myös ensimmäisenä käytössä. Lumitykki- en ja vedenjäähdytyksen avulla siellä pääsee hiihtämään noin 1,4 kilometrin laturia jo ennen kun metsissä on tarpeeksi lunta.

Keskivaikeaa maastoa löytyy Sveitsistä. Haasteita kaipaavan ulkoilijan taas kannattaa suunnata Erkölään, jossa korkeuserot ovat suurimmillaan jopa 48 metriä.

Retkihihtoon soveltuvat ladut löytyvät Usmista. Sinne tosin kannattaa suunnata vasta tammi-helmikuussa kun on jo valoisa, sillä alueella ei ole erikseen valaistusta.

Vinkki talviulkoiluun

"Suosittelen kaikille hyvinkääläisille Usmin hiihtolenkkiä, joka sopii hyvin koko perheelle. Auton voi jättää moottoritien länsipuolella sijaitsevalle paikoitusalueelle, josta latu lähtee. Reppuun voi pakata mukaan vaikka eväät ja hiihtää Ladun majalle, jossa voi viettää taukoa nuotiopaikalla. Reitti ei ole vaikea-kulkuinen, vaan samalla pääsee nauttimaan talvipäivästä ja hiihtoseurasta."

**Reijo Laiho,
Hyvinkään kaupungin
liikuntapaikkamestari**

–Hiihto on Hyvinkäällä herkkä asia, tietää kaupungin kunnossapitopäällikkö Kari Vierimaa. Jos ladut ovat ajamatta, kaupunkilaisilta tulee heti palautetta.

LUMISATEISIMPINA AIKONA LATUJEN AJAMINEN ON PÄIVITTÄISTÄ

Kun talvi ja pakkanen ovat parhaimmillaan, pysyy kerran ajettu latu hyvänä pitkän aikaa.

–Hiihto on Hyvinkäällä herkkä asia, Vierimaa tietää.

–Saamme heti yhteydenottoja, jos jossain on latu ajamatta. Kovalla lumisaateella kapasiteetti ei yksinkertaisesti riitä ajamaan kaikkia latuja heti kuntoon.

Viime talvena hiihtokausi oli poikkeuksellisen pitkä ja latuja ajettiin viisi kuukautta.

–Muista ulkoilijoista alkoi varmaankin tuntua, että eikö se hiihtokausi lopu koskaan, Vierimaa naurattaa.

Normaalitalvena latuja ajetaan 2–3 kuukautta. Kausi alkaa yleensä joulukuun puolivälissä.

Latukoneilla pyritään liikkumaan silloin, kun laduilla ei ole hiihtäjiä.

UUSI LATUKONE AUTTAA KUNNOSSAPIDOSSA

Tällä hetkellä Hyvinkäällä on käytössä kaksi isoa latukonetta. Toinen niistä on tänä talvena ensi kertaa käytössä.

–Tämä on selvä askel eteenpäin. Vanha latukone oli luvattoman usein korjaamolla, Vierimaa sanoo.

Lisäksi käytössä on moottorikelkka, jonka perässä on latukelkka.

–Aiemmin emme ajaneet latuja viikonloppuisin, mutta nyt siihenkin on tullut muutos. Jos viikonloppuisin sataa lunta, ladutkin pyritään pitämään auki.

Hyvinkäällä latujen aukeamista hidastaa hieman se, että alueella on paljon tunneleita. Niissä ei voi käyttää leveää latukonetta, eikä ensilumi vielä sada niihin. Tunneleihin ei voi viedä lunta tienpenkasta, sillä sen on oltava puhdasta lunta. Usein tunneleihin levitetään luistinradoilta tuotua lunta.

LATUKONEEN LIIKKEET NÄET PIAN NETTISIVUJEN KARTTAPALVELUSTA

Käytössä olevista laduista tiedottaminen on haastavaa. Tänä talvena käyttöön otetaan GPS-pohjainen latukoneiden paikannus- ja tiedonkeruujärjestelmä. Systeemiä testataan alkutalvesta. Se antaa työnjohdolle tietoa latukoneiden liikkeistä ja siirtää sen internetin karttapalveluun, joka on kaikkien käytössä. Parhaimmillaan hiihtäjä saa tiedon latukoneen liikkeistä muutaman minuutin viiveellä.

Uusi systeemi tulee Hyvinkäällä käyttöön tammikuun alusta lähtien. Karttasovellukseen pääsee käsiksi Hyvinkään kaupungin nettisivujen kautta.

Aiemmin tiedot kerättiin tekstiviestipohjaisella systeemillä, jossa latukoneen kuljettaja joutui tasaisin väliajoin pysähtymään lähettääkseen tekstiviestin olinpaikastaan.

–Hiihtäminen on ylivoimaisesti eniten tunteita herättävä laji Hyvinkäällä. Siksi on hyvä, että systeemit kehittyvät. Latuja odotetaan käyttöön malttamattomina ja niitä käytetään ahkerasti. Hyvinkää on hiihtokaupunki: jos lumi täällä etelässä johonkin sataa, niin kyllä se Hyvinkäälle tulee ensimmäisten joukossa, Vierimaa sanoo.

NOUDATA LATUETIKETTIÄ

Latujen käytössääntöjen kanssa pääsee Kari Vierimaan mukaan pitkälle, kun muistaa yhden asian: kunnioita toista kulkijaa. Vapaalla tyylillä hiihtävä ei saisi rikkoo perinteisen latuja.

Joka vuosi hiihtoladuilla eksyy myös koiranulkoiluttajia.

–Ymmärrän hyvin, että valaistut reitit houkuttelevat ulkoiluttamaan koiria laduilla, mutta niiden tulisi antaa olla hiihtäjien käytössä. Kaupungista löytyy kevyen liikenteen väyliä yli 200 kilometrin matkalta ja siellä voi ulkoiluttaa koiria, Vierimaa toivoo.

Tampatut latureitit houkuttelevat myös kävelijöitä.

–Ladulla kävely ei ole suotavaa. Jos haluaa kävellä ladun vieressä, esimerkiksi hiihtävän lapsen seurana, paikaksi sopii Perttula.

Metsäkaltevasta viihtyisä ka

Teksti ja kuvat: Irja Ketola

Kaava-suunnittelija Charlotta Tannerilla on tällä hetkellä työn alla Kravunlaakson alueen alustavan kaavarungon suunnittelu. –Myös Kaltevan kulman ja Palojoen varren alueiden asemakaavoitus on jo aloitettu, hän kertoo.

Lokakuisen sunnuntaipäivän tuuli henkii jo tulevaa talvea. Kaksospojat **Elias** ja **Aapo** (2) ovat hakeneet mopot ja kurvailevat niillä toppapuvuissaan taloa ympäri. Isosisko **Iina** (4) kertoo, että aamulla oli jo sen verran lunta, että nurmikolla pystyi vetämään pulkkaa. **Minna** ja **Marko Talala** seuraavat hymyillen lastensa touhuja.

TALALOIDEN UUSI koti on ollut nyt parin kuukauden ajan Metsäkaltevassa, Kravunharjun alueella. He muuttivat sinne Hyvinkään Kenraalinkulmasta, jonne olivat viitisen vuotta sitten rakentaneet kaksikerroksisen talon.

–Kun perhe kasvoi, aloimme haaveilla yksikerroksisesta asumisesta, Marko kertoo.

–Löysin myynnistä tämän valmiin talon, tulimme käymään ja ihastuimme molemmat sekä taloon että ympäristöön. Ostopäätös tapahtui ripeästi, Minna muistelee.

Perhe on viihtynyt loistavasti uudessa asuinpaikassaan.

–Tämä on mukavan väljästi rakennettu rauhallinen alue, ja kuitenkin riittävän lähellä Hyvinkään keskustaa. Lasten päiväkotit ja leikkipuisto ovat ihan vieressä, ja mikä parasta, luontoon pääsee helposti omalta tontilta.

ASUNTOMESSUTALOT ENSIMMÄISINÄ

Metsäkaltevan kaupunginosa rakentuu Hyvinkään eteläosaan noin 3,5 km päässä keskustasta.

–Alueen toteuttaminen käynnistyi asuntopaikkajärjestelmän myötä. Samaan aikaan aloitettiin myös viereisten omakotialueiden toteuttaminen, kertoo Hyvinkään kaupungin kaava-suunnittelija **Charlotta Tanner**.

–Ensimmäisinä Metsäkaltevaan, Kravunharjun alueelle, ovat valmistuneet asuntopaikkajärjestelmän omakotitalot ja Aamutuulen päiväkotit. Lehtikorven tonteista tuli osa hakuun viime syksynä ja loput nyt kesällä. Kravunrinteen tontit tulevat todennäköisesti hakuun ensi keväänä.

upunkikylä

VALTTIKORTTINA KAUNIS LUONTO

Tanner näkee Metsäkaltevan ehdottomana valttikorttina sen, että se sijaitsee kauniin ja vaihtelevan luonnon keskellä ja ympäröimänä.

–Suunnittelun tavoitteena on ollut luoda Metsäkaltevaan monipuolinen viheralueverkosto siten, että muun muassa Vantaanjoen että Palojoen varteen päästään helposti monesta suunnasta. Mahdollisimman monelta tontilta on myös pyritty tekemään suora yhteys ympäröivään luontoon.

Positiivista Metsäkaltevassa ovat myös sujuvat yhteydet sekä Hyvinkään keskustaan että Palopuron suuntaan.

–Liikkeelle pääsee näppärästi sekä kävellen, pyörällä että omalla autolla, mutta myös julkisilla liikkumisvälineillä. Kutsu-bussiyhteys keskustaan käynnistettiin heti asuntomessujen jälkeen.

LAATUKÄSIKIRJA POHJANA

Metsäkaltevan asuinalueelle on laadittu julkisen kaupunkitilan laatukäsikirja, ja sen jokaiselle alueelle laaditaan rakennustapaohjeet, jotka tarkentavat ja selväntävät asemakaavaa.

Rakennustapaohjeissa annetaan ohjeita ja määräyksiä muun muassa rakennuksen sovittamisesta maastoon, pihan suunnittelusta ja sen mahdollisesta porastamisesta, aitaamisesta, rakennuksen ulkoasusta, julkisivusta ja värytyksestä. Rakennustapaohjeet takaavat, että asuinalueesta tulee viihtyisä ja kaupunkikuvaltaan yhtenäinen, mutta kuitenkin omaleimainen ja vaihteleva.

FAKTA:

Metsäkaltevan suunnittelun tavoitteina ovat kaupunkimaisuus, hyvät palvelut sekä sujuvat yhteydet kaupungin keskustaan ja ympäröivään luontoon. Tarkoituksena on hyödyntää maaston ja ilmaston parhaita ominaisuuksia ja suunnitella monipuolisia asuin-alueita erilaisissa elämänvaiheissa oleville ihmisille.

Seuraavana tontteja Kravunrinteestä

Seuraavana Metsäkaltevasta tulee hakuun 45 tonttia Kravunrinteen alueelta.

–Tonttien koot vaihtelevat 780 ja 1103 neliömetrin välillä, ja suurin osa niistä on rinnetontteja. Alueelta löytyy vain muutama tasaisempi tontti, Charlotta Tanner kertoo.

KAAVASUUNNITTELIJAN MUKAAN alueelle saa rakentaa omakotialueille tyypillisiä taloja. Esimerkkinä voisi mainita vaikkapa puolitoistakerroksisen harjakattoisen puutalon. Maastonmuotojen vaihtelu antaa kuitenkin mahdollisuuden myös yksilöllisempien, esimerkiksi arkkitehdin paikalle suunnitteleminen rakennusten rakentamiseen.

–Niin sanotun sisääntulokorttelin kapeille tonteille sopivin talomalli olisi Helsinki-pientalon tyyppinen, pienehkö kaksikerroksinen puu- tai rapattu talo.

Tiivistä, kaupunkimaisempaa katutilaa saadaan toteutettua muun muassa siten, että osalla Kravunrinteen tonteista asuinrakennus on asemakaavalla määrätty rakennettavaksi lähelle katualueen rajaa.

PALVELUITA LUVASSA

Hyvinkään omakotirakentaminen on keskitetty tulevana vuosina Metsäkaltevaan, ja se mahdollistaa sinne nopeammin myös hyvät palvelut.

Julkisista palveluista Metsäkaltevaan valmistui ensimmäisenä Aamutuulen päiväkotit, jossa toimii tällä hetkellä myös ykkös- ja kakkosluokka. Päiväkodin vieressä, Lounatuulenaukion toisella puolella on tontti alueen lähikauppaa varten. Metsäkaltevan keskustan itäosaan on varattu tontit koulua ja seurakuntakeskusta varten, ja rakennusoikeutta on varattu myös mahdolliselle liikuntahallille. Koulun läheisyyteen sijoittuu seitsemän asuinrakennuksen lisäksi myös koko Metsäkaltevan alueen toimintapuisto.

–Puistoon rakennetaan muun muassa urheilukenttä, lasten leikkipaikka, matonpesupaikka sekä koirapuisto, Charlotta Tanner luettelee.

Asemakaavoitus etenee Keskustaajaman osayleiskaavan sekä keväällä 2013 päivitetyn Metsäkaltevan yleissuunnitelman mukaisesti. Kaiken kaikkiaan alueelle muuttaa noin 6 000 asukasta vuoteen 2030 mennessä.

Vapaat tontit Metsäkaltevassa

- Metsäkaltevassa on tällä hetkellä vapaita omakotitontteja Lehtikorven ja Kravunharjun alueilla.
- Tonttien pinta-alat ovat 686 m²–1179 m² ja hinnat 44–60 euroa/m².
- Lehtikorvesta tontin voi myös vuokrata; vuosivuokra on 6 prosenttia tontin hinnasta.
- Tontit ovat jatkuvassa haussa. Hakulomake löytyy osoitteesta: www.hyvinkaa.fi/omakotitontit
- Seuraavaksi omakotitontteja tulee hakuun Kravunrinteen alueelta. Metsäkaltevan kaavoituksen etenemistä voi seurata alueen omilla nettisivuilla: www.hyvinkaa.fi/metsakalteva

Tänä vuonna yli 740 000 matkaa

Teksti: **Pirkko Koivisto**

Kuvat: **Juhani Honkanen, Ja Ahonen / Vastavalo**

Hiljainen VDL bussi lähtee liikkeelle rautatieaseman laiturista. Hyvinkään Liikenne Oy:n toimitusjohtaja **Wille Mäkelä** istuu vieressä, ihailemme hetken puiden syksyistä väriloistoa.

–BUSSIT AJAVAT varmasti myös tulevaisuudessa. Paikallisliikennettä tarvitaan vastaamaan ympäristöön ja energiankulutukseen kohdistuviin vaatimuksiin, Mäkelä perustelee. Yksityisautoilu on menettänyt statusasemaansa ja taloudellisestikin joukkoliikenne on viisas ratkaisu veronmaksajille. Julkinen liikenne maksaa hyvinkääläiselle noin 15 euroa vuodessa, helsinkiläiset maksavat palvelustaan enemmän, yli 250 euroa.

Bussi kulkee tasaisesti, kuljettaja ajaa taitavasti Martin asuntoalueella, jossa tiet ovat kovin mutkaisia. **Terttu Ylitä** nousee bussiin. Terttu Ylitä hoitaa kauppareissut keskustassa, hän kiittelee kyytiä turvallisiksi, kun pyörällä ei enää uskalla liikkua.

–Kauheeta, jos paikallisliikenne häviäisi, hän huudahtaa, kun sellainen ajatus tupsahtaa päähän.

Wille Mäkelä laskee, että vuorokaudessa ajetaan noin kolmesataa vuoroa, vuodessa 24 000 tuntia, ja kun bussiin nousee joka tunti 30 henkeä, niin bussiin matkoja tulee vuosittain reilu 700 000.

Joukkoliikenne on onnistunut palapeli

Liikenneinsinööri **Kimmo Kiuru** puhuu Hyvinkään liikenteestä, sen suunnittelusta ja toteutuksesta kokonaisuutena. Työhön kuuluu myös seutuyhteistyö Kuuma-kuntien ja Helsingin seudun kanssa.

–Toimivaa joukkoliikennettä tarvitaan, kun joukot kasvavat, ja meillä Hyvinkäällä näin tapahtuu. Liikenteen suunnittelu lähtee kaupungin rakenteesta ja ihmisistä, linjaa Kimmo Kiuru. Hän on toiminut tehtävässä viisitoista vuotta, kulkee

henkilöautolla, mielestään hieman liikaakin, mutta matka taittuu myös pyörällä ja linja-autolla.

–Meidän tehtävänä on ajatella kaikkia liikkuja: kävelijöitä, pyöräilijöitä, joukkoliikenteen käyttäjiä ja erilaisia autoilijoita. On otettava huomioon kokonaisuus ja osattava tehdä kompromisseja. Hyvä joukkoliikenne on kuin palapeli, jossa osat lokahtavat paikoilleen. Lähtökohtana on kaavoitus ja katujen suunnittelu. Virkamiesten lisäksi suunnittelussa ja päätöksenteossa ovat mukana myös poliitikot, luottamushenkilöt. Hyvinkäällä on lyhyet välimatkat kaikkialle.

JOUKKOLIIKENNEPALVELUT OSTETAAN

Hyvinkään kaupunki ei omista linja-autoja vaan yksityinen liikenneyhtiö hoitaa joukkoliikenteen, kaupunki on toinen sopijapuoli.

–Järjestely on vuosien aikana todettu

Bussinkuljettaja Kimmo Kontio lähdössä tututulle linjalle sairaalaan ja Hyvinkäänkylään.

Martissa asuva Terttu Ylitalo kulkee mielellään bussilla.

Kimmo Kiuru toivoo, että matkailijat ja paikkakuntalaiset löytäisivät tunnelmallisen Suomen Rautatiemuseon.

taloudelliseksi. Palvelutaso säilyy korkeana ja kaluston määrä pysyy minimissä. Hyvinkään Liikenne Oy on perinteikäs paikallinen yritys, johon kaupunkilaiset luottavat. Paikallisliikenteen käyttäjät voivat ostaa matkakorttinsa netistä. Tämän vuoden lopulla jo ladatakin sen samasta paikasta.

Liikennöitsijällä on kuusi uutta hollantilaista kevytrakenteista VDL linja-autoa,

jotka ovat painoltaan kevyitä, mutta kooltaan isoja, istumapaikkoja on 40 ja seisomapaikkoja 36. Autot liikkuvat hiljaa, ovat matalalattaisia ja ilmastoituja. Matkustus on vaivatonta ja ekologista.

–Ympäristöystävällisyys on tärkeä lähtökohta liikennejärjestelyissä, kaupungin imago muodostuu monesta asiasta. Hyvinkään kokoisten kaupunkien joukossa ollaan kärkijoukossa joukkoliikennejärjestelyissä, Kimmo Kiuru toteaa.

Asuntomessujen aikaan kokeiltiin sähköbussia. Minne se on hävinnyt?

–Sähköbussikokeilu liittyi asuntomessuihin ja onnistui tehtävässään hyvin keskustan ja messualueen välisessä liikenteenhoidossa. Korversio-auton rakensi hyvinkääläinen Moveko Tech Oy. Dieselmoottori poistettiin ja sähkömoottori ja akut laitettiin tilalle. Auto on ensimmäinen laatuaan ja Kiuru odottaa, kuinka kehitys

edistyy. Hänen mukaansa tulevaisuuden auto kulkee joka tapauksessa sähköllä.

Toiveitakin liikenneinsinööri Kimmo Kiurulla on.

–Tarvitsemme uuden paikan korvaamaan rautatieaseman vieressä olevan paikallisliikenteen terminaalin. Autot kohtaavat siellä puolen tunnin välein. Hämeensillalle tai sen viereen voitaisiin rakentaa uusi terminaali. Silloin autot liikkuisivat siellä missä ihmisetkin.

Ilon aiheena on toimiva Palvelubussi-järjestelmä, joka on kehitetty iäkkäitä ja liikuntaesteisiä varten.

–Toiminta on jatkunut yli 20 vuotta ja otettiin käyttöön ensimmäisenä Suomessa. Palvelulinjat on tarkoitettu helpottamaan asiointimatkoja keskustaan. Bussissa on matala lattiarakenne ja kuljettaja voi tehdä kutsusta pieniä poikkeamiakin reitiltä. Kimmo Kiuru kehottaa kokeilemaan mutkatonta matkustusta.

Kytäjän kehittämisessä Nuotit selkeinä

Teksti: **Jukka Leino** Kuvat: **Jukka Leino, Kai Kilappa ja Tero Laakso**

Golfia, tonttikauppaa, asuntotuotantoa, maa- ja metsätaloutta, elämysmatkailua. Kytäjä menee eteenpäin vauhdilla. **Juha Repo** huolehtii että kehitys noudattelee tehtyjä suunnitelmia. Työssä on paljon samaa, kuin miehen aikaisemmassa pestissä Juha Kankkusen kartanlukijana.

–**KYTÄJÄN OMISTAJALLA**, Laakkosen perheellä, on selkeä näkemys alueen tulevaisuudesta. Tänne tulee kaikkiaan n.

200 tonttia, joista osa myydään valmiiksi rakennettuina. Golftoimintaa kehitetään edelleen samoin maa- ja metsätaloutta sekä elämysmatkailua. Hotellipalvelut ovat myös vahvasti suunnitelmassa, kunhan kartanon päärakennukseen liittyvät lupa-asiat saadaan ratkaistua.

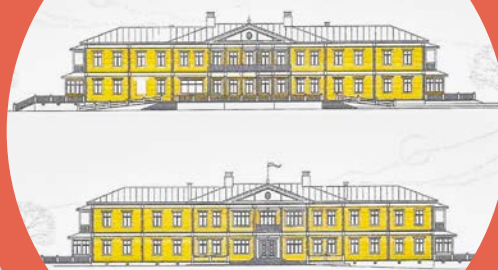
–Ajallisesti golfyhtiön toimitusjohtajan työt vievät nyt suurimman osan päivästä. Olemme saaneet hyvän aseman golfareiden keskuudessa, monet arvostavat meidät ihan kärkeen. Tästä olemme kiitollisia, mutta otamme tilanteen vas-

taan nöyrinä. Työtä on tehtävä koko ajan että pystymme säilyttämään asemamme. Vuosittain meillä pelataan n. 35 000 kierrosta, ihmisiä tulee tänne kaikkialta Suomesta ja paljon myös ulkomailta, kertoo Repo. Kytäjä Golf on itsenäinen yhtiö, jossa on 700 osakkeenomistajaa. Yhtiö omistaa 10 vuotta sitten rakennetut kaksi täysimittaista kenttää ja niiden maa-alueet, yhteensä lähes 200 ha.

Laakkosten suunnitelmien mukaan nykyisen kartanon paikalle nousisi ilmeeltään samankaltainen, joskin isompi hotelliksi suunniteltu pää-rakennus.

Kytäjän golfkentillä pelataan 35 000 kierrosta vuodessa.

tollikenneyhteydet valmiina, muistuttaa Repo. – Tänne tulleilla ehkä merkittävin kannustin on ollut mahdollisuus yhdistää koti ja vapaa-ajan asuminen. Matka Helsinkiin kestää tunnin ja täällä asut kuitenkin aivan luonnon keskellä.

VÄRIKÄS HISTORIA

Kytjä on tietynlainen brändi, joka on läsnä nykyisessäkin toiminnassa. Useimmat suomalaiset tuntevat sen joltakin osin – loisteliasta historiaa, draamaa, tuhoa ja nousua. Ensimmäinen isäntä oli Sotamarsalkka Åke Henrikinpoika Tott, joka perusti kartanon vuonna 1634. Kartanon kulta-aika alkoi 1800 luvun lopulla, jolloin Kytjällä oli mm. oma raha, meijeri, kauppa, koulu, sähkölaitos ja viinätehdas. Edistyksellisestä ajattelusta kertovat esimerkiksi vuosisadan vaihteessa tehty siirtyminen 8-tuntiseen työpäivään sekä työväestölle rakennetut hyvät asunnot ja ilmaiset lääkkeet. Suomen ensimmäisen auton hankki vuonna 1903 Kytjän silloinen isäntä Hjalmar Linder. Hänen aikanaan kartanon saha toimi kolmessa vuorossa ja puutavaran sekä raudan kuljetuksiin rakennettiin oma rautatie Kytjältä Karkkilaan. Maaomaisuus oli suurimmillaan 50 000 ha. Tämän hetken rahan arvoon suhteutettuna kartanon omaisuuden arvo oli tuolloin n. 4 miljardia euroa. Nykyinen isäntä **Yrjö Laakkonen** on seitsemäs kartanon omistaja.

Laakkosen perhe osti Kytjän kartanon pakkohuutokaupasta 20 vuotta sitten.

HOTELLI SUUNNITTELUPÖYDÄLLÄ

Laakkosten suunnitelmissa on vanhan kartanon päärakennuksen purkaminen ja uuden rakentaminen. Ensimmäinen suunnitelma oli nykyisen kartanon laajennus mutta hirsinen rakennus on niin huonossa kunnossa, ettei sen korjaaminen talossa tehtyjen tutkimusten mukaan onnistu. Samalle paikalle nousisi ilmeeltään nykyisen kaltainen, joskin isompi hotelliksi suunniteltu päärakennus. Uudenmaan ELY-keskus kuitenkin hylkäsi ensimmäisen poikkeamislupahakemuksen, perusteena huoli yleiskaavassa suojellun alueen rakennusten ominaispiirteiden säilymisestä. Nyt lupaprosessin käsittely jatkuu Helsingin hallinto-oikeudessa. – Uskomme että lupakysymyksiin kuitenkin löytyy myönteinen ratkaisu ja pääsemme rakentamaan. Hotelliin tulisi 14 huonetta ja kokous- sekä juhlatiloja. Sopiva etäisyys Helsingistä tuo meille hyvät edellytykset tarjota kokouspalveluja yrityksille. Juhlapaikkana kartanohotellista tulee ainutlaatuinen. Ajatelkaapa vaikka kesähäitä, jossa vihkeminen tapahtuu Kytjän kirkossa ja sieltä morsiuspari tulee hevosvankureilla Kytjärven patosilta pitkin kartanoon viettämään hääjuhlaa, visioi Juha Repo.

Kytjän Golf-yhtiön toimitusjohtaja Juha Repo.

MITTAVA ASUINALUE

Rakentaminen alkoi Kytjärven rantaan rajoittuvalla Isokylän alueella, jossa on 69 tonttia, seuraavana tuli Ollilanpuisto, jossa on 22 tonttia. Uusin alue on lähellä kirkkoa oleva Karjumäki, johon on kaavoitettu nyt ennakkomarkkinoinnissa olevat 36 tonttia. – Ensimmäiset alueet ovat menneet hyvin kaupaksi, kiinnostus on oikeastaan lisääntynyt sitä mukaa kun alue on kehittynyt ja valmista on ollut näkyvissä. Näin isolla alueella on mahdollista tarjota paljon erityyppisiä ratkaisuja, joista asiakkaat voivat valita heille parhaiten sopivan. Joku haluaa tontin johon rakentaa itse, joku toinen taas aivan valmiin kodin, johon voi muuttaa heti. Toki kaikilla tonteillakin on kunnallistekniikka ja tie-

HYVINKÄÄN KAUPUNGINGEODEETTI MARKO KANKARE:

–KYTÄJÄN KEHITTYMINEN on kaupungin kannalta myönteinen asia. Aivan maaseudun keskellä on nyt tarjolla tontteja ja asuntoja, jotka täydentävät kaupungin muuta tarjontaa. Asuntotuotannossa meillä painopiste on keskustan kehittämisessä sekä lähellä keskustaa olevissa asuntoalueissa. Kytäjän kaavoitus on toteutettu keskittämällä yhdellä, poikkeuksellisen suurella tilalla oleva rakennusoikeus tiiviiksi kokonaisuudeksi. Näille alueille omistaja on sitten rakentanut tiet ja kunnallistekniikan. Kaupunki on mukana vesi- ja viemäriverkoston siirtolinjan rakentamisessa 1/3 osuudella, muilta osin kustannukset ovat maanomistajan harteilla.

–Hyvinkäälle rakennetaan keskimäärin n. 300 uutta asuntoa vuodessa. Näistä 80–100 on omakotitaloja. Kytäjälle tulee kaikkiaan n. 150 tonttia tämän vuosikymmenen loppuun mennessä. Kylällä on nyt toiminnassa koulu ja joitakin muita palveluja. Jatkossa näin ison asuinalueen syntyminen tuo painetta alueen palvelujen kehittämiseen. Golfkentälle tulevat pelaajat lisäävät kesäaikaan merkittävästi Kytäjätien liikennettä ja alueen muut matkailupalvelut kasvattavat sitä edelleen. Uusien asuntojen lisäksi Kytäjälle syntyy myös uusia työpaikkoja, mikä on kaupungin kannalta hyvä asia, toteaa Marko Kankare.

*Kaupungingeodeetti
Marko Kankare*

Teksti: **Pekka Virtanen**
Kuvat: **Pekka Virtanen, Shutterstock**

Sveitsiin valmistui uusi pohjavedenottamo Laatua ja jakeluvarmuutta

Hyvinkään vedenjakelun varmuus lisääntyy merkittävästi, kun Sveitsin uusi pohjavedenottamo otetaan käyttöön.

HYVINKÄÄLÄISET KÄYTTÄVÄT jatkossa selvästi aiempaa enemmän oman kaupungin vettä. Loppuvuoden aikana käytönotettava Sveitsin upouusi, moderni pohjavedenottamo tulee täyttämään noin kolmanneksen Hyvinkään Veden asiakkaiden vedenkulutuksesta.

KOLMAS PÄÄVEDENOTTAMO

Hyvinkäällä kulutetaan vuorokaudessa noin 9 000 kuutiometriä vettä.

Hyvinkään Vedellä on vuodesta 2006 alkaen ollut kaksi päävedenottamoa. Hyvinkäänkylän pohjavedenottamo ja Hausjärven Hikiällä sijaitseva tekopohjavesilaitos ovat molemmat tuottaneet hyvinkääläisille noin 4 000 vesikuutiota vuorokaudessa. Loput noin tuhat kuutiota tuottaa pienempi Erkylän vedenottamo.

Hyvinkään kolmas päävedenottamo oli vuoteen 2006 saakka Sveitsissä, missä on tuotettu vettä 50-luvulta alkaen. Raakavedestä löytyneiden torjunta-aineiden vuoksi Sveitsin laitos siirrettiin varavedenottamoksi.

Vuonna 2005 uudistettu Hyvinkäänkylän vedenottamo ja raakavetenä pää-

asiassa Päijänne-tunnelin vettä raakavetenä käyttävä Hikiän tekopohjavesilaitos eivät riitä takaamaan Hyvinkään riskitöntä vedensaantia.

Luonnonpuistoalueella olevaa Sveitsin vanhaa laitosta ei kuitenkaan kannattanut lähteä uudistamaan, sillä sen tilat eivät olisi riittäneet uudelle käsittelyteknikalle. Uuden laitoksen rakentaminen alkoi heinäkuussa 2012 luonnonpuiston ulkopuolelle 300 metrin päähän vanhasta laitoksesta.

–Sveitsin uusi pohjavedenottamo tuottaa vuorokaudessa 3–4 000 talousvesikuutiota. Tällä korvataan pääasiassa sitä vettä, joka pumpataan pitkän runkolinjan päässä olevalta Hikiän tekopohja-

Sveitsin täysin uusi pohjavedenotto otetaan käyttöön tämän vuoden aikana.

vesilaitokselta, kertoo Hyvinkään Veden tuotantopäällikkö **Marita Honkasalo**.

UUDISTETUT VEDENOTOKAIVOT

Hyvinkäällä on aina juotu hyvää vettä. Uusi pohjavedenotto parantaa vielä entisestään veden laatua ja lisää huomattavasti jakeluvarmuutta. Toimintavarmuuden tehostamiseksi ja varmistamiseksi on hyvä, että laitokset sijaitsevat eri puolella kaupunkia.

–Myös luonnonpuiston puolella olevat viisi vedenottoaikaava ja niiltä käsittelylaitokselle tulevat putkilinjat on uusittu.

Kaivojen tekniikkaa on parannettu, ja ne on katettu huollon ja ylläpidon helpottamiseksi.

Uudessa pohjavedenotossa on Hyvinkäänkylän vedenotamon tapaan aktiivihiihisiuodaus, joka poistaa raakavedestä siinä olevat kasvinsuojeluaineet.

–Kaivoilta pumpattavasta raakavedestä poistetaan pussisuodatuksella mahdollinen hienoaines kuten hiekka. Raakavesi käsitellään hiilidioksidin poistamiseksi ilmastustornissa, joten aktiivihiihisiuodatukseseen menevä vesi on tältä osin hyvin tasalaatuista, kertoo Marita Honkasalo Sveitsin vedenotamon toiminnasta.

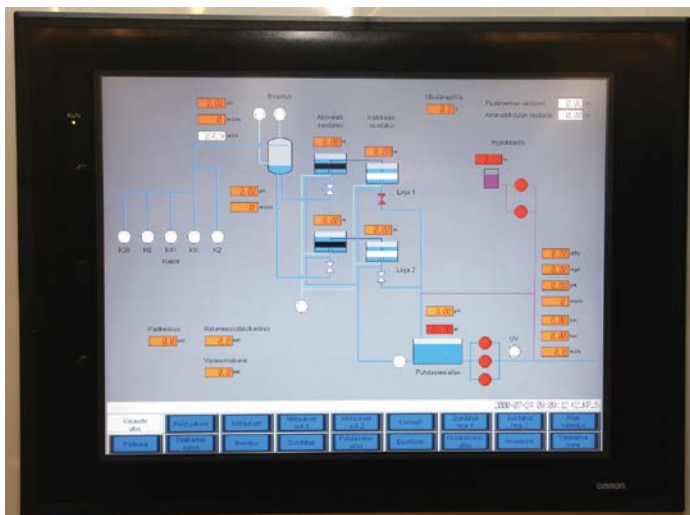
Järjestelmään kuuluu kaksi aktiivihiihisiuodatusallasta (á 45 m³). Haitta-aineiden poiston jälkeen raakaveden pH-arvoa nostetaan kahdessa 60 m³:n suodatusaltaassa.

–Kalkkikivialkalointi on aiemmin käytämäämmen menetelmää helpompi ja taloudellisempi tapa vähentää veden syövyttävyyttä. 300 kuution puhdasvesialtaassa oleva talousvesi kloorataan natriumhydrokloriitilla, ja verkostoon johdettavan veden desinfiointi varmistetaan UV-valolla.

Uuden vedenotamon automaatioaste on korkea, ja lisävarmuutta prosessin toi-

Mahdolliset haitta-aineet poistetaan aktiivihiihisiuodatuksella.

Vedenotamon toiminnan ohjaus ja valvonta hoidetaan automaation avulla.

*Hyvinkään Veden tuotantopäällikkö
Marita Honkasalo.*

mintaan tuo uudistumassa oleva Hyvinkään Veden kaukovalvonta.

–Hyvinkään vedenjakelu on nyt hyvällä mallilla. Tuotantokapasiteettia on riittävästi, ja katkeamaton jakelu sähkökatkosten aikaan varmistetaan sillä, että vedenottamot on varustettu varavoimakoneilla, kertoo tuotantopäällikkö Marita Honkasalo.

Sähkökatkosten aikana vedenottamo saa virran dieselmoottorin käyttämältä generaattorilta.

Nummenkärjessä ja kauppatorilla saneerataan

HYVINKÄÄN KAUPUNKI tekee ensi kesänä putkistosaneerauksen Nummenkärjessä Nummenkärjentiellä, Vuorisentiellä, Kekintiellä ja Lehtosentiellä.

Tänä vuonna käynnistyvän suunnittelun aikana ollaan yhteydessä alueen kiinteistöihin. Suunnitteluvaiheessa tiedusteluihin vastaa suunnitteluinsinööri **Jarmo Äkräs** (ti-to puh. 0400 921 252).

Työ aloitetaan toukokuussa. Töiden etenemisestä ja vaikutuksista mm. vesihuoltoon ja liikenteeseen tiedotetaan määräajoin.

Keskuskorttelin yleisten alueiden uusimisen viimeisenä vaiheena kauppatorin Jussinmäen puoleisella laidalla olevien jäteastioiden tilalle rakennetaan ilta-aurinkoon suuntautuvat oleskelutasot. Myös kauppatorin sähkönsyöttöä ja vesihuoltoa parannetaan.

Lainsäädäntö ohittaa tunteen ja järjen

Teksti: **Pirkko Koivisto**

Kuva: **Juhani Honkanen**

Tapaamme Tapainlinnan koulun pihalla. Ympäristö täyttyy loistavista syksyn väreistä ja koulun takana avautuu komea mäntymetsä. Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunnan puheenjohtaja **Krista Silfverbergille** työympäristö on mitä oivallisin.

–**POLITIIKAN KAUTTA** olen oppinut paljon elämästä, sanoo nykyiseen tehtäväänsä tyytyväinen Krista Silfverberg. Jo lapsuudenkodissa vanhemmat, jotka kummatkin olivat aikanaan valtuutettuja, puhuivat politiikasta ja asioista, joista ei sitten saanut puhua missään. Hänen suhteensa politiikkaan on mutkaton.

Kolmetoista vuotta sitten Krista Silfverbergin isä patisti tyttärtään kunnallisvaaliehdokkaaksi täyttämään nuoren naisen kiintiötä. Krista suostui, koska oli varma, ettei mene läpi. Toisin kävi. Poliittisessa työssä Silfverberg kertoo saaneensa tukea ja kannustusta monelta taholta. Kokemusta on karttunut, kun on saanut hyvässä seurassa tehdä työtä eri lautakunnissa.

–Tärkeintä ympäristölautakunnassakin on vuorovaikutteinen ilmapiiri virkamiesten kanssa, meidän on uskottava toinen toisiimme. Kaupungin hyväksi työtä on tehtävä puolueettomasti ja kokonaisuutta ajatellen, Krista Silfverberg painottaa. Päätöksentekoon tarvitaan kaikki näkökannat, kokemukset ja mielipiteet sekä asiat esitteleviltä virkamiehiltä että meiltä, kuntalaisten luottamushenkilöiltä.

Ympäristölautakunnan puheenjohtajalla on vastuu kokonaisuuden toimivuudesta. Erilaisille näkemyksille on annettava tilaa ja mahdollisuus tulla esille, huolimatta siitä millainen oma kanta on. Puheenjohtajan on otettava neutraali ja asioita kokoava rooli. Lautakunnan jäse-

nistä tulisi saada irti kaikki mahdollinen tieto, ennen kuin yhteisiä päätöksiä tehdään.

–Tietoa on paljon ja sen kaiken omaksumiseen menee aikaa. Vastuukin painaa, Krista Silfverberg lisää.

Ympäristölautakunta on viranomaislautakunta, joten sillä on lakisääteiset tehtävät; lautakunta käsittelee rakentamiseen, ympäristöön ja ympäristöterveyteen kuuluvia asioita. Poliitiikan tekemiseen ja ilmapiirin muuttamiseen on vähän tilaa.

–Meitä ohjaa lainsäädäntö pykälineen ja asetuksineen, mikä voi tuntua kuntalaisesta kovalta ja tunteettomalta. Teemme mahdollisimman hyviä ja kestäviä ratkaisuja lain suomissa rajoissa katsoen kokonaisuutta ja koko kunnan etua.

Krista Silfverbergin mieltä lämmittää, että Hyvinkäällä on tehty hyvää työtä ympäristöasioissa. Erityisen iloinen hän on nyt siitä, että Polkua luontoon -hanke etenee suunnitellusti ja Kaukasten kylän toive säilyttää alue koskemattomana saattaa onnistua. Toisaalta Silfverbergiä huolestuttaa se, miten saadaan varjeltua luonto tuleville sukupolville. Liian usein hänen mielestään bisnes voittaa luonto-arvot.

–Meidän on pystyttävä välttämään pysyvää tuhoa luonnossa huolimatta siitä, että taloudelliset realiteetit tulevat esiin kaikessa toiminnassamme. Kaupungilla on hyvä ympäristöohjelma, jonka puitteissa pyrimme takaamaan turvallisen Hyvinkään. Se tarkoittaa muun muassa, puhdasta vettä, ilmaa ja ravintoa sekä järkevää kierrätystä. Työtä riittää, mutta ilmapiiri ja asenne ympäristöasioihin on positiivinen, kiitos siitä aikaisempien lautakuntien ja valtuustojen, tiivistää Krista Silfverberg.

KRISTA SILFVERBERG

- Kasvatustieteen maisteri, erityisopettaja
- Hyvinkään ympäristölautakunnan puheenjohtaja
- Erityisopettaja Tapainlinnan koulu
- Perheeseen kuuluu puoliso ja tytär
- Asuu Hyvinkäällä Koskelan kulmassa
- Harrastaa mielellään käsitöitä ja puutarhanhoitoa, lukemista ja metsälenkkeilyä koirien kanssa. Mikäli erilaisia luottamustoimia voi pitää harrastuksena, on niitä lukuisasti.
- Parasta tekemistä on yhdessäolo perheen kanssa ja mökkeily. Joskus kaipaa istuskelua yksin järvelle tuijotellessa.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA 2013–2016 TUOKIO ENNEN KOKOUSTA

Ympäristölautakunnan jäsenet ja virkamiehet istuvat rennosti Kenkätehtaan aulassa kahvikuppi kädessä hetkeä ennen varsinaista kokousta. Puhe tyssäsi, kun toimittaja ilmestyi paikalle, mutta pääsi käyntiin uudelleen.

MIKÄ ON LAUTAKUNNAN TYÖSSÄ NYT PARASTA?

–Tällä hetkellä se, että keväällä alkanut Luontopolku-hanke on lähtenyt hyvin käyntiin, tuli monesta suusta.

MITÄ TEETTE KUNTALAISTEN HYVÄKSI?

–Käsitellään ympäristö- ja maa-aineksiin liittyviä lupahakemuksia. Hetkes-

KAUPUNGIN VIRKAMIEHIÄ JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN JÄSENIÄ

Edessä vasemmalta: Anne Vilen (jäsen), Arvo Porokka, kaupungineläinlääkäri, Krista Silfverberg (puh.joht.), Mika Lavia, ympäristötoimenjohtaja, Kristiina Urtamo (varaj.) ja Leena Meri, kaupunginhallituksen edustaja. Keskellä vasemmalta: Silja Suominen, ympäristövalvontapäällikkö, Sinikka Leppälä, ympäristökemisti, Jorma Harju (jäsen), Jesse Raja-aho (jäsen), Terhi Korpela (jäsen) ja Henri Turkia (jäsen). Ylimpänä Pertti Nirikko, johtava rakennus-tarkastaja, Taru Kontkanen, talouspäällikkö ja Maire Kotala, (varaj.)

Kuvasta puuttuvat varsinaiset jäsenet Arto Latostenmaa ja Kirsi Piironen sekä toimialajohtaja Jyrki Mattila ja nuorisoparlamentin edustaja Emmi Kouko.

KAUPUNGIN VIRKAMIEHET JA TEKNISEN LAUTAKUNNAN JÄSENET

Tekninen lautakunta: *edessä vasemmalta Vesa Sarja, Mikko Airtto, Tuula Vanhatalo ja Raimo Mäkinen. Keskellä Riikka Raunisalo, Paula Raita on Marja-Leena Laineen varajäsen, Pekka Laine on kaupunginhallituksen edustaja ja Riikka Komulainen. (Kuvasta puuttuvat Pasi Karttunen ja Timo Virtala.)*

Esittelevät virkamiehet heidän takanaan: *vasemmalta toimialajohtaja Jyrki Mattila, kaupungingeodeetti Marko Kankare, kaavoitusapäällikkö Anne Jarva ja talouspäällikkö Taru Kontkanen, ylimpänä tuotantojohtaja Miika Kantola ja kaupungininsinööri Jouni Mattsson.*

sä keskustelu ryöpsähti roskaamiseen ja ihmisten asenteisiin ympäristöön. Yhtä mieltä oltiin siitä, että asennekasvatus olisi aloitettava jo pienille lapsille.

–Ympäristölautakunta on tärkeä. Yritämme säilyttää säilyttämisen arvoisen ja säästää luontoa tuleville, tietysti lain puitteissa sanoo **Anna Vilen**, joka on toista kautta lautakunnassa. Hyvä juttu on myös lautakunnan vuosittain antama Ympäristöpalkinto. Se muistuttaa muun muassa, että jokainen voi vaikuttaa omaan ympäristöönsä, Vilen lisää.

Jesse Raja-aho istuu ensimmäistä kautta lautakunnassa. Hän sanoo valpastuneensa ympäristöasioihin TV-dokumenttien ansiosta.

–Se herättää, kun yritykset vähää välittämättä pilaavat luontoamme, Raja-aho perustelee motivaatiotaan. Porukka näyttää innostuneelta ja tyytyväiseltä paikkaansa ympäristölautakunnassa.

Kello on 17.30, kokous alkaa.

TEKNINEN LAUTAKUNTA 2013–2016 TÄRKEINTÄ ON HYVÄ YHTEISTYÖ

Teknisen lautakunnan puheenjohtaja **Tuula Vanhatalo** sanoo uuden lautakunnan työn jatkuvan luottamuksellisessa yhteistyössä virkamiesten kanssa.

–Tehtävämme on viedä hyvää kaupungin kaavoitusta eteenpäin. Esimerkkinä

onnistumisesta hän mainitsee Hyvinkään toimivan keskustan. Asunotomessut teetivät töitä viime kaudella, nyt mennään jokin aika hieman rauhallisemmin.

Työtä lautakunnalla riittää tonttipolitiikan, yhdyskuntasuunnittelun sekä liikenneväylien ja virkistysalueiden rakentamisessa ja ylläpidossa. Suurehko yritystontti pitäisi myös saada kaavoitettua, Vanhatalon mukaan tarve sellaiselle saattaa tulla nopeastikin.

Kiinnostava paikka on Hangonsillan asuntoalue, jonka rakentaminen pitäisi päästä aloittamaan lähivuosina.

Polkua luontoon -hanke auttaa nauttimaan luonnosta

Teksti: **Tarja Heikkilä-Leino**

Kuva: **Eveliina Puhakka**

Hyvinkään luonto on upea ja monipuolinen. Eri luontotyytit ovat täällä hyvin edustettuina, voi ihaila jääkauden jättämiä jälkiä Sveitsinpuiston korpimaisemissa, seurata lintujen puuhia Ridasjärven kosteikoissa tai aitoa suoluontoa Petkelsuolla ja paljon muuta. Vielä helpompaa tämä luonnosta nauttiminen on, kun kohteista saadaan enemmän tietoa ja kunnon opasteet. Tätä varten on olemassa Polkua luontoon -hanke.

MIKÄ HANKKEEN TAVOITE ON?

–Polkua luontoon on yleishyödyllinen kehittämishanke, jonka tavoitteena on suunnitella mahdollisimman laajaa käyttäjäkuntaa palveleva luontopolkuverkosto Hyvinkäälle. Luontopoluille suunnitellaan opasteet ja tietotauluja. Hankkeessa suunnitellaan myös kaupungin sivujen alle tulevat internet-sivut, joiden kautta käyttäjä voi tulostaa karttoja ja saada lisätietoa kohteista. Sivuille tulee myös opetusmateriaalia polkukohteisiin liittyen, esimerkiksi koulujen käyttöön, valaisee projektikoordinaattori **Eveliina Puhakka**.

HANKKEEN YHTEISTYÖKUMPPANIT?

Hanke saa 80% rahoituksesta Emo ry:n kautta EU:n maaseudun kehittämisen

Polkua luontoon- hankkeelle haettiin sopivaa tunnusta logokilpailun avulla. Kilpailun voittaneen logon suunnitteli Pekka Könönen Hyvinkäältä.

maatalousrahastosta. Hanketta rahoittaa myös Rudus Oy, Restel Oy, Hyvinkään Lions Klubit sekä Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry. Osa rahoituksesta katetaan talkootyöllä. Hankkeen yhteistyöverkostoon kuuluu yhteensä 27 organisaatiota. Mukana on kouluja ja oppilaitoksia, luonto-, liikunta- ja harrastusyhdistyksiä sekä mm. Hyvinkään seurakunta.

–Hyvät yhteistyökumppanit ovat hankkeelle erittäin tärkeitä. Meillä on ollut runsaasti tapaamisia yhteistyökumppaneiden kanssa, on kartoitettu esim.

koulujen tarpeita ja toiveita. Yhteistyöverkostosta on saatu asiantuntemusta, mielipiteitä ja paikallistuntemusta. Kumppanit ovat mukana suunnittelussa alusta alkaen.

MISSÄ NYT MENNÄÄN?

–Hanke on edennyt suunnitelmien mukaan. Se alkoi kesäkuun puolivälissä, ja jatkuu helmikuun puoliväliin saakka. Polkujen sijoitus on pääpiirteissään selvillä: 11 polkua on nimetty ja paikannettu, kohteiden nykytila on kartoitettu ja niihin liittyvää tietoa on tuotettu opastetauluihin, oheismateriaaleihin sekä koulujen ja päiväkotien luonto-opetuksen tueksi. ELYn (Luonnonsuojelu) ja Metsähallituksen edustajien kanssa on käyty läpi suunnitelmia ja keskusteltu suojelualueille suunniteltujen polkujen vaikutuksesta suojeluarvoihin.

–Suurin osa poluista sijaitsee kaupungin tai valtion mailla, mutta niissä kohteissa, jotka sijaitsevat yksityisten omistamilla alueilla maanomistajan suostumus on ehdoton edellytys luontopolun rakentamiselle. Yksityisessä omistuksessa olevat alueet ovat kuitenkin pääosin luonnonsuojelualueita tai muuten suojeltuja kohteita, eikä luontopolun rakentaminen näin ollen vaikuta esimerkiksi alueen taloudelliseen hyödyntämiseen.

MILLOIN POLUILLE PÄÄSEE VAELTAMAAN?

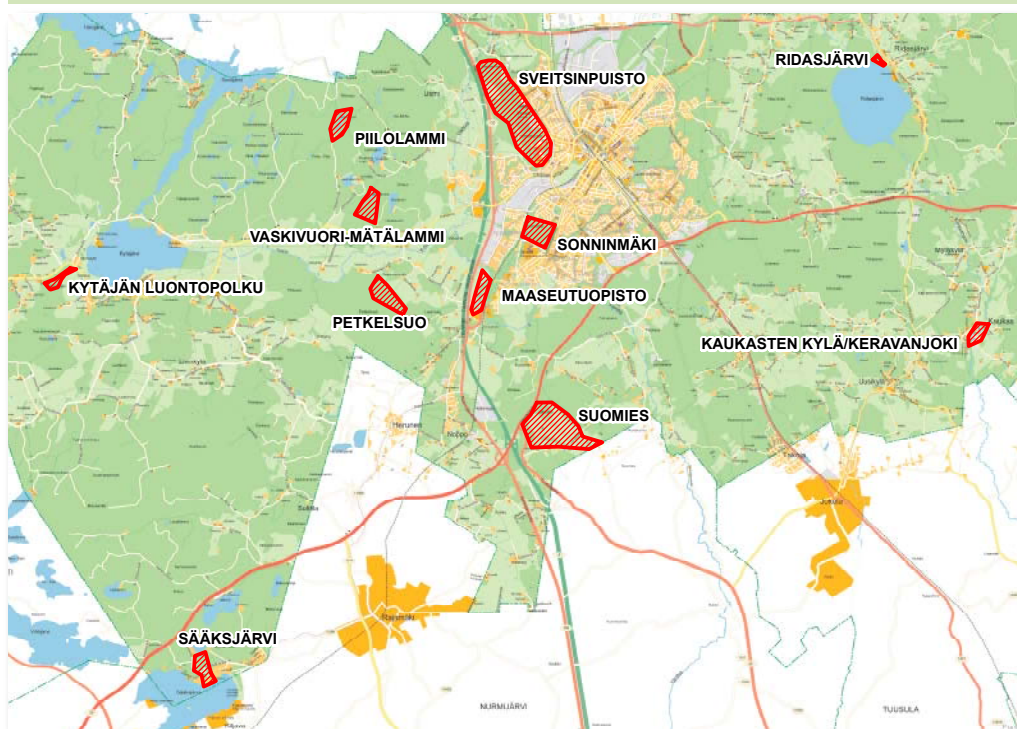
—Luontopolut suunnitellaan rakentamisen työsuunnitelmia myöten mahdollisimman pitkälle, ja internet-sivujen sisältö rakennetaan mahdollisimman pitkälle. Kyseessä on kuitenkin suunnitteluhanke, eli polkuverkosto on tarkoitus rakentaa erillisessä investointihankkeessa, johon haemme parhaillaan rahoitusta. Jos saamme rahoituksen, rakentaminen alkaa ensi kesänä, alustavien suunnitelmien mukaan investointihankkeen kesto olisi 8 kuukautta jaettuna kesäkausille 2014 ja 2015.

—Talkootyöllä tulee olemaan suuri merkitys investointihankkeessa, ja yhteistyöverkostossamme onkin paljon intoa saada polut tehtyä. Eli parhaassa tapauksessa joillekin poluille pääsisi vaeltamaan jo ensi kesänä/syksynä. Myös internet-sivut on tarkoitus julkaista vasta sitten, kun luontopolkuja on saatu valmiiksi.

*Suunnittelualueen rajaukset
ovat suuntaa-antavia.*

Haluatko mukaan Polkua luontoon -hankkeeseen?

Kerää sopiva porukka tai aktivoi talkootyöstä kiinnostuneita kerhoja ja yhdistyksiä mukaan. Ota yhteyttä projektikoordinaattori
Eveliina Puhakkaan, puh. 040157 6801, eveliina.puhakka@hyvinkaa.fi

Anna palautetta lehdestämme – voita Hyvinkää-aiheisia tuotteita

Palauta oheinen kuponki tai käy vastaamassa netissä osoitteessa: www.materiaalit.fi/hyvinkaa
Voit myös lähettää palautteesi ja yhteystietosi sähköpostiin tekniikka@hyvinkaa.fi

**Arvomme kaikkien 30.12.2013 mennessä vastanneiden kesken Hyvinkää-aiheisia tuotepalkintoja (kylpypyyhkeitä 2 kpl, pellavakasseja 2 kpl ja Metsäkalteva-vihkoja 6 kpl)
Voittajalle ilmoitetaan henkilökohtaisesti. Onnea arvontaan!**

Mikä oli mielenkiintoisin juttu? _____

Mitä haluat lukea seuraavassa lehdessä? _____

Anna lehdestä kouluarvosana 4–10 _____

Nimi _____

Osoite _____

Puhelin _____

Hyvinkään
Tekniikka ja
ympäristö
maksaa
postimaksun

**Hyvinkään
Tekniikka ja ympäristö**

Tunnus 5008866

Info: 4111

05003 VASTAUSLÄHETYS

TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ

Suutarinkatu 2 D, 05900 Hyvinkää
PL 21, 05801 Hyvinkää

Vaihde 019 459 11
Fax 019 459 4612

Sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@hyvinkaa.fi

ASIAKASPALVELUT, SUUTARINKATU 2 D, 2. KRS.

Rakennuslupahakemukset

Asiakaspalvelu

019 459 4685
040 155 4260

Tonttien myynti ja vuokraus
tontit@hyvinkaa.fi

040 558 5054

Karttatilaukset ja rakennuslupakartat
karttatilaukset@hyvinkaa.fi

040 672 0629
040 155 4238

Pysäköinninvalvonta,
pysakoinninvalvonta@hyvinkaa.fi

puhelinaika klo 9-12

019 459 4615

Tekninen keskus
tekniikka@hyvinkaa.fi

Asiakaspalvelu

040 155 4205

Ympäristökeskus
ymparisto@hyvinkaa.fi

Asiakaspalvelu

040 155 4390